

3. Com funciona l'Estat espanyol?

La Constitució espanyola de 1978 defineix Espanya com un Estat social, democràtic i de dret, i contempla una organització territorial de caràcter descentralitzat.

Espanya és una democràcia

La Constitució estableix que Espanya és una **monarquia parlamentària**. El **rei** n'és la màxima autoritat, però el poder resideix en el **poble**, que l'exerceix a partir dels seus representants, escollits per sufragi universal.

La Constitució també regula el funcionament de l'Estat i de les institucions, segons la divisió de poders:

- Les **Corts Generals**, elegides per mitjà del sufragi, són dipositàries de la sobirania nacional i exerceixen un paper central en el sistema polític.
- El **Govern** és nomenat pel president del Govern que, a la vegada, és elegit pel Congrés dels Diputats. Té la funció de dirigir la política nacional i internacional, proposar projectes de llei a les Corts i elaborar els pressupostos generals de l'Estat.
- Els **tribunals de justícia** s'encarreguen de garantir el compliment de la llei per part de les institucions i els ciutadans. Cal que desenvolupin les funcions amb independència i imparcialitat.

L'organització territorial de l'Estat espanyol

El territori de l'Estat espanyol es divideix en:

- **Comunitats autònomes.** A Espanya hi ha **17 comunitats autònomes** i **dues ciutats autònomes** (Ceuta i Melilla). Les institucions de govern de les comunitats autònomes així com les competències queden recollides en els **estatuts d'autonomia**.
- **Províncies.** A Espanya hi ha **50 províncies**, que estan administrades per les diputacions provincials. Els **territoris insulars** tenen entitats administratives pròpies: els consells a les Illes Balears i els **cabildos** a Canàries.
- **Comarques.** Catalunya està dividida en 42 comarques administrades pels consells comarcals. Són excepcions el Barcelonès, perquè el consell comarcal es va suprimir el 2019, i la Val d'Aran, una entitat territorial singular administrada pel Consell General d'Aran.
- **Municipis.** A Espanya hi ha més de 8000 **municipis**. Els municipis són les entitats locals bàsiques de l'organització territorial i estan governats pels ajuntaments.

Les eleccions són la clau de la democràcia perquè expressen la voluntat dels ciutadans i ciutadanes. Cal que siguin lliures, periòdiques i transparents.

Un sistema fiscal progressiu

La major part dels ingressos necessaris per mantenir l'estructura administrativa de l'Estat i els serveis que ofereix a la ciutadania prové dels impostos.

Els impostos poden ser:

- **Directes**, segons el salari o els beneficis obtinguts per les persones i les empreses.
- **Indirectes**, que són els relacionats amb el consum, com l'IVA (Impost sobre el Valor Afegit).

A Espanya, més de la meitat dels ingressos provenen dels impostos directes.

El sistema fiscal espanyol és progressiu, és a dir, com més capacitat econòmica tingui una persona, més tributs pagarà de manera progressiva.

Els ciutadans no només paguen impostos a l'administració central, sinó també a les comunitats autònomes i ajuntaments.

